

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

A kis községek szervezetéről.

Közigazgatásunknak küszöbön levő államosítása előtt, nem lesz fölösleges, ha a lapok hasábjain a kis községek jelen szervezetének mizeriáira mutatunk s felsoroljuk azon állapotokat, melyek a megteremtendő állami közigazgatásnál ha figyelembe nem vétetnek, a nagy garral hirdetett átidomítás műve a gyakorlati alkalmazásnál okvetlenül zátonyra fogkerülni.

A tapasztalatok sorrendjén — kik a községi közigazgatással nem közvetve, hanem közvetlenül érintkeztek — elég alkalmuk lehetett meggyőződni arról, hogy a legsajátosabb érdekekre szóló törvények és megyei szabályrendeletek csak írott ígének maradtak s azoknak végrehajtása a kis községek $\frac{90}{100}$ -ában még csak nem is ismeretesekek.

Hiában tagadjuk, de őszintén be kell vallanunk, hogy hazánk kis községeinek ezereiben a cultura még oly alantas fokon áll, hogy ott a mostani helyhatósági szervezettel a törvény és rendeleteknek érvényt szerezni teljes lehetetlen. 5, sőt 6—8 kis községben az állami, megyei, pénzügyi és községi igazgatás végrehajtása, egy ember, a munka erejétől vár megoldást, — ki a nyilvántartások 246-féle nemével annyira el van foglaltva, hogy a hivatalos levelezések teljesítését pontosan elvégezni már nem képes s így még csak gondolni sem szabad arra, hogy tulajdonképeni hivatásának — a községi élet fejlesztésének — hasznos factora lehessen.

A kis községek szervezetében a körjegyzői hivatás ambuláns, s mint ilyen közeg, hetenként alig lehet székhelyén egy napot.

A kis községi bírák, esküdtek — mint hasznavehetetlen tényezők — merőben öntudatlanul szerepelnek s csak arra való, hogy a jegyző működését a komaság, sógorság és atyafiságos pajtáskodás révén akadályozzák; sőt gyakran kijátszodják, meghiusítsák.

A ki a kis községek szervezetében működni hivatott előljárást közvetlenül ismeri, az hiú képét láthatta azon telfordult állapotoknak, a mikkel a körjegyző az előljárási szervezetben küzd.

A törvények és szabályrendeletek alkotói azon szép hitben tették papírra magasztos eszméiket, hogy azt egy kis község 4—5 mindmennyi munkaképes közege könnyen elvégezheti, végrehajtja, de merőben figyelmen kívül hagyták azon körülményt, hogy mi még nem vagyunk nyugati állam s hogy népoktatási törvényeink gyümölcseit még több ezer községben meg sem iszlélték.

Ezen szomorú valóságról a megyében való rövid itt létem ideje alatt már is volt alkalmam f.évi május 18-án Krasznán meggyőződni, hol ngs. Kerekes József kir. tanácsos és tanfelügyelő ur a néptanítók és jegyzők előtt tartott hasznos utasításai közben azon elszomorító statisztikai adattal volt kénytelen hangsúlyozni a népoktatás szükségességét, hogy a krasznai sorozó járásban a f. évben előállított 363 újonc közül — kik 1868—70. évben születtek — csak 62 tud írni és olvasni s ezek közül is román ajku csak 8 van. Ez bizony, az 1868. és 1876. évi népokt. törvénnyel nincsen parallelben; de itt meg kell jegyezmem, hogy a népnevelés ezen szomorú adatainak gyarapításában a román felekezeti hatóságok — a saját autonómiájuk köpenye alatt — minősíthetlen mulasztásokat követtek el.

A kis községek jelen chaotikus szervezetén — bármint üdvös törvény és vármegyei szabályrendelet sem fog segíteni — ha a kis községekben az eddigi helyhatósági közegek mostani szervezetükben továbbra is meghagyatnak.

A képviseltek jogai s az ezzel járó kötelekességek gyakorlása a legtöbb kis községi szervezetekben céltalan és káros s az csak a gyors közigazgatás menetének hátrányára szolgál, miért az ilyen helységekben az 1886. évi XXII.

t. c. 61. és 117. §-ai feltétlenül alkalmazandók lennének.

A kis községi képviselőtestületben ott, hol ennek működését a culturalis viszonyok lehetővé teszik — csak az legyen községképviselővé választható, ki írni, olvasni tud; a ki pedig adó alapján jut a képviselői tagok sorába s írni, olvasni nem tud, az csak ezen minősítéssel bíró kifogástalan előéletű egyénnel helyettesítse magát. Ez által a tanulási ösztön fokoztatnék, s a községi önkormányzat élére oly tényezők állíthatnának, kik legalább is a kétszer kettő kérdésével tisztában vannak.

Azon kis községekben, melyeknek anyagi ereje a törvényes szabályrendeletek kívánalmait szerint minősített községi bíró tartását meg nem bírja, ott a körbírói intézmény lenne behozandó, mert: a községi közigazgatás legelső postulátumát az képezi, hogy az állami, megyei és községi pénzek, a jelenleg dívatban levő gyakori elsikamlástól megóvassanak, s ez csak úgy érhető el, ha anyagi és szellemi képességgel bíró oly egyének állíthatnak a pénztári teendőikkel egybekötött körbírói tisztségre, kiknek állásuk az élethossziglani választás által biztosítva van s egészen mentek azon folytonos érdekhajszá alól, mely miatt a jelen községi előljárók állása és tekintélye alulról megóva és biztosítva nem volt.

A jelenben csoportosított kis községekben megállapított bírói fizetések és egyéb járandóságok együttesen tesznek annyit, a mennyi egy körbíró javadalmazására elégséges.

Körbíróvá csak az lenne választható, ki nagykorú, feddhetlen előéletű, írni, olvasni tud, saját vagyonnal bír s a megyei szabályrendeletek, s különösen a községi pénztári kezelésből a járási tisztviselő és 2 jegyző előtt a megfelelő elméleti vizsgát letette, vagy megválasztása előtt annak letételére egy év lefolyása alatt magát kötelezi.

Ha egy közönséges erdővédtől is megkívántatik bizonyos szigorlat, mennyivel inkább

TÁRCZA.

A monogramm.

Irta: **Dr. Steiner Mór. (Pollux.)**

Szomszédom volt a kis hamis. Ne csodálkozzanak hát kérem, ha azt mondom, hogy töviről-hegyire le tudnám írni, hogy milyen volt. Gyönyörködtem benne eleget, mikor végig sassirozott ablakom előtt.

Soha olyan járást! mintha csak örökké turista cipőt hordott volna, gummi talppal, olyan ruganyos volt. A derekát meg fogadni mernék, hogy át érte volna a két araszom, ha átöleltem volna; de minthogy nem tettem meg, hát fogadni épen még sem merek, mert hát ha még is elveszítém a fogadást... Az arca olyan fitos arcocská volt, a milyennek a látása csókra huzza az ember száját, főként ha elképzei, milyen számocát lehetne szedni azokról az eper ajkáról, ha — lehetne. És bogár szeme kihívó nézésében volt valami, a mi azt mondta, hogy — lehetne. Egy szóval: kedves kis asszony volt.

A férjét, azt nem ismertem. Azaz: hogy ismertem, láttam eleget; de meg nem néztem soha. Nem találtam rajta egyéb nézni valót, mint egy nagy nyakkendőttűt, a melyiken nagy gyémántokból monogramm volt kirakva. Két betű: K. D. Közönséges valami; valamikor még a négy krajcáros pak dohányon is gyönyörködhetett a szem e két betűben... De milyen fénye volt ennek a két betűnek! Hogy irigyeltem azt a két betűt!

Pedig milyen csunya névnek volt a kezdő be-

tűjel! Azt jelentette, hogy: Kohn Dávid. De hát ez a név is eltűrhető név, ha az embernek olyan felesége van hozzá, mint az asszonyka volt. Mindig azt mondtam magamban, hogy ha nekem olyan feleségem lenne, soha életemben nem fájna a fogam...

És Kohn Dávid egyszer még is azzal lepett meg, hogy válópórt indított a felesége ellen.

Kezdtém örülni! Ejnye, be jól — közelebb leszek hozzá egy lépéssel, hogy a feleségemmé tegyem.

El is mentem a tárgyalásra. Persze azzal a szigorú elhatározással, hogy tüntetni fogok az asszonyka mellett s mikor a válasz megtörténte után távozni készül, egyedül, szomorun, lecsüggesztett fővel, özvegyi fátvállal, — oda lépek hozzá és felajánlom neki egyszerre: a karomat és a — kezemet...

Csak hogy furcsa volt az a tárgyalás nagyon!

Kohn Dávid, a vádló, egy ripacos képű, orrhangu emberke, — most néztem meg életemben először, mert most nem volt rajta a gyémánt monogramm, a mi lefoglalja a tekintetemet; — a bíró kérdésemre előadja, hogy 50 éves; büntetve nem volt. De megbüntette az uristen eléggé evvel az asszonnyal, a kit ő elvett, a nélkül, hogy egy sajn' krajcár hozományt kapott volna vele, pusztán a szépségéért s a ki háládatosságból még is hűtelen lett hozzá. Hűtelen, de milyen hűtelen! Azt a nagyságos bíró ur, a ki pedig böles férfit, nem is képzelheti; azt csak ő tudja, ő érzi, mert ő látta a saját tulajdon két szemével. Fusson ki mind a két szeme, ha nem úgy volt...

— Hát aztán kivel? — kérdi a bíró, ráncokba szedve homlokát; — mert a bíróknak közös sajátosságuk, hogy a mikor senkit sem szedhetnek ráncba, legalább a homlokukkal teszik ezt.

— Hisz épen az, kérem alásan, hogy kivel?... Ha még legalább egy magam fajtájú uri ember lett volna, a kinek érett esze van...

— A magáé már tulérett! — vág közbe a menyecske.

Kohn ur pityeregni kezd, mire a bíró jónak látja lehűtni forró érzelmeit; a nőhöz fordul kérdésével; felvonja a hajszálon függő zsilipet s most már csak úgy szakad a hideg zuhany a férjem uram nyaka közé.

— Hány éves? — kérdi a bíró az asszonykát.

— 24, — feleli a rártató menyecske.

— Három éves házasság?

— Igen; három év óta szenvedek ennek az urnak (férjére mutat) zsarnok féltékenykedése miatt, és istenem! — minő kinokat.

— Tehát 21 éves korában ment férjhez?

— Nem, kérem; 17 éves koromban.

— De hát hogy lehet az? — kérdi a bíró nevetve; — 17 éves korában ment férjhez, a mint mondja; — három éve, hogy férjénél van, ez összesen 20 év s most mégis azt állítja, hogy 24 éves. Vallja meg az igazat, — most már bevallhatja; — ugy-e 21 éves volt, mikor férjhez ment?

— Csak 17.

— Akkor nem értem; mert 17 év és 3 év, az összesen 20 év — még házastársak között is.

— Igen, ha az ember tisztességes férj mellett adja hozzá a 17 évhez a 3 évet; de én a férjem mellett 3 év alatt legalább is 7 évet vénültem, kérem. Tessék megnézni! Látja bíró ur, itt a szemem körül ezeket a finom párhuzamos apró ráncokat? Hát megilletnek ezek egy 20 éves fiatal asszonyt? — mondja a csintalan menyecske, kacéran hátra vetve kék pettyes fátylát és mélyen szemébe nézve a bírónak.

szükséges ez egy olyan közegetől, kivel az adminisztráció minden ága mintegy szerves összefüggésben van!?

A körjegyző — mint a községi közigazgatás értelmi vezetője — mindenféle pénzkezeléstől szigorúan eltiltandó lenne s ő az összes pénztári kezelésben csak is mint felelős ellenőrző közeg szerepelne, mert a mai kis községi szervezetben működni hivatott előjárósági közegek képessége oly alantas színvonalon áll, hogy ezek mellett — a megyei szabályrendeletek szigorú intézkedése s a legerélyesebb hatósági ellenőrzés gyakorlása dacára is — csak az a körjegyző nem követhet el visszaélést, kit ettől saját egyéni becsületérzete vissza tart.

A kis községekben, a bíró mint pénztárosnak, eddig sem volt szabad a körjegyző közreműködése nélkül kincstári, megyei és községi követeléseket behajtani s elkönyvelni (lásd 1883. évi 44. t. c. 42. és 52. §-ait és az 1886. évi XXII. t. c. 139. §-át) s így a körbírói intézmény felállítását a végrehajtási szolgálat érdekében bénító hatással sem volna.

A többi teendők pedig mind olyan természetűek, hogy azok elintézése az eddigi kis községi szervezet mellett, amugy is a körjegyző munkásságától várta megoldását. S bárminő átalakuláson fog közigazgatásunk keresztül menni, a körjegyző akkor is oly ambuláns tisztviselő lesz, mint eddig volt s nélküle a községi szervezetben az ügyek pontos és szakszerű ellátását két emberöltő alatt is még alig lehet reményleni.

Sándor Károly.

A tizenkettedik órában.

Pár hét még s a magyar nemzet ezerekre megnő népnevelői egybegyűlnek az ország szívében, hogy ott, a legmagasztosabb ügyről, a népnevelés ügyéről tanácskozva, annak felvirágoztatásához minden lehetőt megtegyenek; egybegyűlnek, hogy a nemzet jövő támaszának miként leendő vezetése körüli egyöntetű eljárást állapítsanak meg; egybegyűlnek, hogy végre valahára keresztül vigyék: a nemzeti egybehangzó népnevelést.

De a magasztos eszme, mely a népnevelők IV ik egyetemes gyűlésére össze hozza a népnevelők ezrét, nem oldható meg oly könnyen, mint az első tekintetre látszik. Mellékes, és pedig sok mellékes kérdés elintézésének szüksége forog fenn előbb, mintsem a nagy cél elérve, a magasztos eszme megtestesítve leend.

Népnevelésünk fejlődésének oly sok s oly jelentékeny dolog áll még útjában, hogy minden oldalról a legjobb akarat, fáradhatatlan szorgalom s a nemes ügy iránti buzgalom kívántatik, hogy e hátrányok, melyek a fejlődést eddig gátolták, jelenleg

Ettől a tekintettől aztán kezdett reszketni az igazság serpenyője a bíró kezében s nagy hajlandóságot mutatott a nő oldala felé billenni.

— No tudja, azok a ráncocskák, ha ugyan ott vannak, mert én nem látom őket, még érdekesebbé teszik. De mondja csak, hallotta mivel vádolja férje; ugy-e nincs igaza? — nógatja a bíró.

— Van a vádban némi igaz is; de én ártatlan vagyok a dologban.

— No, beszélje el a dolgot röviden.

— Este felé volt. Félhomály uralkodott a boudoirban és én nem gyújtottam lámpát. Olyan jó ilyenkor egyedül . . . Ledőltem a sophára és ábrándoztam . . . A szoba lassanként mintha benépesült volna ábrándozás közben, azokkal, a kiket szeretek; mintha csak a kék virágos, fehér draperiák mögül bujtak volna elő . . . Férjemre gondoltam . . . Épen ilyen időtámban szokott haza jönni a kaszinóból és most késett. Egyszer csak hirtelen megnyílik az ajtó és belép rajta férjem. Föl sem emelkedtem a sopháról, hiszen a férjem lépett be; nem ismertem ugyan föl, de láttam fényleni gyémánt monogrammját . . . Hozzám lép, megcsókol és enyelegni kezd velem. Hagytam. Félóra telik el . . . És ekkor még egy gyémánt nyakkendő ur lép a szobába, ugyancsak K. D. monogrammal. A Nro 2-től megijedtem. Ajtót mutattam neki; de nem ment. Azt mondta, hogy ő a férjem. Ekkor hirtelen föltalálom magam s hogy a csalót leleplezzem, meggyujtom a lámpát. Világos lett . . . És a szobában egy ember állott előttem — azaz hogy az sem állott, össze volt rogyva — a férjem. A második, a ki később jött, hirtelen megszökött.

— Nem igaz kérem, a ki később jött, az én voltam, az első szökött meg, — vág közbe a férj.

— A Nro 2 szökött meg kérem, a Nro 1 ott maradt, — mondja menyecske.

— Hiszem. Föl sem tudnék tenni ilyesmit egy ilyen asszonykáról. Épen azért ajánlom, béküljenek ki. Hiszen ha úgy lenne is, miként a férj állítja, be

is gátolják s ha el nem háríttatnak, gátolni fogják ezentúl is, — hogy e hátrányok mondjuk, eltávolíthatók legyenek, összetett munkaerőt igényel.

Az egyes tankerületek megtartott gyűléseiben formulázták már nagy részben azon kérdéseket, melyeknek elintézése szükségkép előtérbe lép, mielőtt a főkérdés a vég cél: népnevelésünk felvirágoztatása tárgyalás alá vehető lesz; de mindezek a formulázások nem képeznek egyöntetű megállapodást s inkább jóakaró ohajok, mint határozati javaslatokat tartalmaznak.

E soroknak célja, egybe szedni mindazon elintézendő kérdéseket, melyeket megoldani égető szükségké vált s melyek megoldása nélkül a cél elérhető nem lesz soha. Távol van azonban e soroktól az a cél, hogy tanácsadóként lépjen fel az egyetemes gyűlés tagjai előtt, csupán a jóakaró vezetői tollunkat, — meggyőződve lévén a felől, hogy a népnevelés ügye iránti jó indulatunkat senki kétségbe nem vonja s biztosítva minden népnevelőt, hogy a nemes, magasztos ügyért oly hön dobog kebelünk, hogy ha még tévedésbe esnénk is, e tévedés is csak tuláradott érzelmeinkben találná megfajtását, — mit elítélni némesen érző kebelnek, gondolkodó főnek nem szabad, nem lehet!

Hogy nézeteink, melyeket kifejtetni szándékozunk, nem állanak egyedül, eléggé bizonyítja előttünk az, hogy a hírlapirodalom több ízben külön böző alkalmakkal és módorban foglalkozott már e nézetekkel, de bizonyítja az is, hogy a magyarországi népnevelők legnagyobb része még van győződve e nézetek helyességéről. Nem is ezekhez szönlünk tehát, hanem azon népnevelőkhöz, kik a „maradás“ elvét követve, az újításoknak azért ellenségei, mert az újítás mindenkor némi rázkódtatással van egybekapcsolva.

A népnevelők helyzete, állása Magyarországon oly különleges, minőt bármely a kultura magaslatán álló nemzetnél hiába keresünk s e helyzet és állás ép oly kevésbé válik dicséretére a magyar társadalomnak, mint a mily szégyenletes magára a legszentebb ügyre, a népnevelés ügyére!

Nagy vádat mondtunk ki, de nem vonunk vissza belőle egyetlen szót sem; iparkodni fogunk azt, mit állítottunk, be is bizonyítani.

A magyarországi népnevelők — ott kezdjük mindjárt, a hol legérzékenyebb a dolog, — anyagi helyzetüket tekintve, a társadalom hasonló osztályu munkásaival össze sem egyeztethetők. A törvény, mely a minimumot állapítja meg, a tanítóit illetményekre nézve, szükkeblütséget tanusít; de eltekintve ettől, még az a helyzet is be áll, nem egyszer, hogy az illetményt meghatározni hivatott közegek, félre értve a törvényt, félre magyarázva annak betűit, a minimumot maximumnak veszik s így állapítják meg a népnevelő illetményét; oda dobva a tanítót a lét kérdésének aggodalmaiba.

A társadalom hason képesített egyénei mentek az anyagi gondoktól, s épen a népnevelő van an-

kell látnia, hogy neje jóhiszeműleg tévedett. A monogram volt oka mindennek; — mondja a bíró kezébe véve az iratokhoz csatolt nyakkendőt.

— Csakhogy én nem békülök, — szól a férj, fölugorva; — tessék megnézni ezt az írást.

A bíró átvesszi az átnyujtott papirlapot és olvasni kezdi:

Bizonyítvány.

Alantírott bizonyítom, hogy egy alacsony termetű, fekete szemű, szép fiatal hölgy f. é. február hó 20-án, nálam két egyenlő gyémánt nyakkendő-tűt rendelt meg, mind a kettőt K. D. monogrammal. Bpest, 18* március 20. Sz. J. ékszerész, Hatvani-utca 107. sz.

— Az egyiket nekem adta a születés napomra, mondja a férj; — az ott van a bíró ur előtt, melékeltem az iratokhoz. De hol van a másik? Kinek adta azt? Ugy-e, hogy még sem olyan véletlenség a dolog, a minőnek látszik?!

— Ej, ugyan hagyjon föl már a maga izetlen sületlenségeivel; pattant föl az asszonyka. Itt a másik, nézzel! Hiszen csak azért rendeltem kettőt, hogy ha romlik az egyik, a másik pótolhassa.

— Lássá, nem illik az embernek csak úgy vaktában egy ártatlan nőt gyanusítani, — feleli a bíró és kibékítette a házaseleket.

Igy aztán nem ajánlhattam föl az asszonykának sem a karomat, sem a kezemet.

*

Hanem hogy igazsága volt, hogy ártatlan, arra még ma is mérget mernék venni.

Csak épen három okból nem veszek. Először, mert gyanus nekem, hogy a bíró minden áron ki akarta békíteni; aztán, mert azt a bírót Dezsöffy Kálmánnak hívták, és ez mindig a K. D. monogramot juttatja eszembe; és harmadszor: mert én nem tudom miért, de félek — a haláltól! . . .

nak alája vetve, azon népnevelő, kinek épen a szellemi elfoglaltságánál fogva, teljesen mentnek kellene lennie az anyagi gondoktól.

Ez az első baj, ezen törvényhozás után segéltni kell, ki kell mondani egy minimumot, mely tekintve a tanítósság társadalmi állását — szerintünk — 600 frtnál kevesebb nem lehet s ez által fel kell menteni a tanítót a napi anyagi gondoktól, egyenlővé kell tenni anyagi helyzetét a többi hason állásu hivatásban működő egyénekével.

A sorrendben, következik a népnevelő társadalmi állása.

Ma még a népnevelők a társadalomban nem bírják azt a befolyást, mely őket megilleti. Lehet, sokan azt fogják állítani, hogy a tanítókat maguk okai. Ez nagy tévedés. A magyar népnevelőkben még van az önérzet, meg van a hivatás iránti lelkesedés, meg van a társadalmi műveltség; de hiányzik a társadalomban a jóakaró, beismerni azt, hogy a tanító oly képesített egyén, kinek a társadalomban szerepléshez joga van.

S honnét ered az, hogy a társadalom ezt beismerni vonakodik? Egyszerű a felelet. Onnét, mert tudja mindenki, hogy a néptanító bármily öntudatosan működik is, bármily magaslatán áll is hivatásának, több nem lesz belőle, mint iskolamester, vagy a sors különös kedvezése mellett, legfeljebb is iskola igazgató. E helyzetet meg kell változtatni. Törvényhozásilag intézkedni kell az iránt, hogy a tanító, nyert képesítésénél fogva, iskola igazgató, tanfelügyelő lehessen, szóval biztosítani kell a tanítósnak a fokozatos előléptést, mit az, képesítésénél fogva, jogosan megkövetelhet.

Rendezni kell haladéktalanul a tanítók feletti fenhatóságok hatáskörét, mert a jelenlegi törvényvény intézkedései nemcsak hogy nem kielégítők, de még nem ritkán összeütközésre is adnak alkalmat.

Ha, az egyetemes gyűlés a most elmondottakat szem előtt tartva, az igényeket méltányolva, fogja megtenni előterjesztéseit a kormányhoz, mi bízunk a kormányban, hogy az a méltányos kíváncsalmakat készséggel fogja teljesíteni s ha az meglesz, a nagy eszme — népnevelésünk ügyének felvirágoztatása, — meg fog testesülni.

A küzdelem babért terem!

A népnevelők küzdelmeinek nem maradhat el jutalma!

A meddő vita csak időt pazarol, de eredményre nem juttat soha!

Félre tehát a meddő vitákkal! Értsük meg egymást s válvetve törekedjünk a jót keresztül vinni akkor, és csak úgy lehet reményünk, hogy egyetemes gyűlésünk eredményes leend, melyre, hogy kartársaink minél nagyobb számban jelenjenek meg, ez a mi óhajításunk most, midőn már közel az idő, most:

„A tizenkettedik órában.“

Gáti Győző.

Különfélék.

* **Mária Valéria** főhercegnő esküvője a mai nap tartatik. Ünnepe ez az egész Magyarországnak, mely együtt örvend szeretett koronás királyával. A mai nap délelőtt a helybeli rom. kath. és gkath. templomokban ünnepélyes isteni tisztelet tartatik ez alkalmából, melyen az összes hivatalok tisztikara részt vesz. Legyen boldog a drága királykisasszony, a nemzet vele örvend és ünnepel!

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter kir. járásbíróságunk segédtelekkönyvvezetőjévé Harmath János csákgörbői járásbírói irnokot nevezte ki.

* **Műkedvelői** előadás. Vasárnap este egy minden ízében elegáns, szép közönség gyűlt össze színházunkba, hogy végre egy rég elhallgatott kedves ismerőst — a műkedvelő társulatot — üdvözölhesse lelkes tapsaival s éljeivel. A hangulat, mely a jelenvolutakon uralkodott, ilyen volt, s hogy ha az újdonság meglepetései talán pillanatnyira el is fojtották e tetszés nyilvánulásait, az csakhamar kipattant s fokozatosabb hűvvel az egész színmű alatt megmaradt. Csiky Gergely „Cecil házasságát“ játszották Zilahy Gyula a nemzeti színház elsőrendű tagjának közreműködésével. Műkedvelőket, a kiket a nemes szenvedély s a jótékony cél iránt való buzgóság vezet a színpad eszményi világába alaposan megbírálni nem illik, — sőt nem is szabad s ha e szigorú szabály alól ezuttal kivételt tennénk, cselekednők ezt azért, mert a vasárnapi műkedvelői előadás a Somogyi Kálmán igazgatása és id. Józsa Gyula rendezése alatt egy oly meglepő színvonalra emelkedett, a mely előtt már a kritikus szem is többet lát az udvariasság elfogultság rózsás színeinél. Az előadók kivétel nélkül derekasan helyt állottak e társadalmi s a mai realis kort és életet visszatükröző színmű nem kis tanulmányt és előadási képességet igénylő szerepeiben s hogy mindennek felett a hölgyeknek adjunk elsőséget, Józsa Bella kisasszony bensőségeltjes Cecíje, Vischán Elekné, Nagy Erzsike urhölgy discret s finom Fannijsa s Gencsy Piroksa és Kata kisasszonyok ügyes játéka, már gyakorlott színészek társaságában is előkelő számot tehetnének. Az urakat, ha meg sem is dicsőrnők, minden színi bírálatunkon felülkerekedik ama lelkesült taps, mely szép és intelligens játékukat megjutalmazta, s a mely már a kétségtelen siker jutalma. Léderer

Zsigmond (báró Radnóthy Miklós), Vischán Elek (Törösváry Gedő), Hulinka Sándor (Szinán Bogdán), Ruzsika István (Gábray Kristóf), Hubert Iván (Gerezy Vince), és mindennek előtt a vendégművész Zilahy Gyula (László) urak mindmegannyi szerencsés alakjai valának az estélynek. A darab kisebb szerepeit ifj. Józsa Gyula, Zoltán Vince, Koricsánzky Ferenc, Vitályos Akos, ifj. Ruzsika István, Erdődi László, Pozner Sándor és Lázár Ödön urak töltötték be s nagyon természetesen ki-ki szerepének nagyságához mérten orszozva az est sikerének dícsőségében. A hölgyzereplőket s a vendégművészt igen izlésees mezei és rózsacsokrokkal tüntette ki a figyelmes közönség. Értesülésünk szerint egy második előadást nemes szívű műkedvelőink a körünkben időző Olesnicky Emilia kisasszony szíves közreműködésével a lomperti tűzkárosultak javára aug. 20-ára terveznek.

* **Kölcsy ünnepély.** Mult számunkban már megemlékeztünk arról, hogy a „Wesselényi Egylet“ Kölcsy Ferenc, a nagy hazafi, a magyarságára büszke ősnemes, a ragyogó politikai szónok, az erkölcsi eszménynek szolgáló költő emlékére aug. 8-án emlékünnepelet rendez. Hogy áldozzon az emlékezet oltárán nemzeti büszkeségével annak, ki nemzetére büszke volt, mert ezt mondotta: „Büszke magyar vagyok én, keleten nőtt törzsöke fámnak!“ Ez a nagy költő emlékéhez méltó ünnepély ki fog terjedni az ő egész földi szereplésére. Szeődemeteren, hol a nagy költő született, hol a kitűnő elme, a nemes lélek bölcsőben szunnyadt, hogy azután kitörve, eget kérjen magának, — Nagy-Károlyban, Szatmártt, hol tündökölt, — Csekén, hol földi napja alá hanyatlott az emlékezet, a hazafias hála nemes szívárványát hagyva maga után, fog áldozni, ünnepelni a nyelvújítás uttörőjének. Ő a mienk volt s oda adtuk őt legdrágább kincsünknek, édes hazánknak! Méltó azért, hogy megjelenjünk ott, hol az igaz magyar érzélem, a hazafiasság ünnepet ül s ez kötelességünk is! Az ünnepélyt rendező „Wesselényi Egylet“ lapunk szerkesztője utján megkereste városunkat, s a vidéket, hogy minél nagyobb számban vegyünk részt a szép ünnepélyen. S hogy a megjelenő közönség kényelme is biztosíttassék, intézkedett arról is, hogy Tasnádon az ünnepélyt megelőzőleg szállásról, az ünnepély alkalmával a kivonuláshoz kocsikról gondoskodva legyen, valamint arról is, hogy Tasnádon, az ünnepély után rendezendő közebedre is megtörténhessenek az előjegyzések. Ugyanazért felhívjuk ezennel a nagyérdemű közönséget, hogy a kik az ünnepélyen résztvenni s az intéző bizottság körültekintő gondoskodását igénybe venni óhajtják, tiszt. Csák Emil esperesi titkár úrnál előjegyeztetni mielőbb sziveskedjenek.

* **Az adókövető bizottság f. hó 25-én bevégezte Szilágy-Somlyón** ez évi munkálkodását. Az egyesekkel szemben megállapított harmadosztályu kereseti adó összege 4948 frt 61 kr, — a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoké 2375 frt 20 kr, a kettő együtt 7323 frt 81 kr. A sz.-somlyói tárgyalások több mint négyezer adótételei közül az egyesek husz, a kincstár pedig 27 esetben jelentett be felebbezést. E felebbezések közül kettő elvi jelentőségű. A bizottság ugyanis kimondotta, hogy: a) a marhahizlalás a szeszgyárnak, b) a bérbe vett legelő pedig a marhakereskedésnek kiegészítő része, és így külön adó alá nem vonható. A kincstári elbárálló ellenkező nézetben volt s bejelentette felebbezését. Kíváncsiak vagyunk, hogy kinek ad igazat a pénzügyigazgatóság s harmad fokban a pénzügyi közigazgatósági bíróság.

* **A krasznamegyei takarékpénztárnak** június havi forgalma. Bevétel: 211,289 frt 99 kr, május havi pénztári maradvány 1987 frt 01 kr, összesen 213,277 frt. — Kiadás: 208,077 frt 18 kr, június havi pénztári maradvány 5199 frt 82 kr, összesen 213,277 frt.

* **A Zilahy Gyula által rendezett művészestély f. hó 29-én** szép szellemi sikerrel folyt le a színház termében. A genialis művészt mult év óta most fogadtuk újból körünkben s mondhatjuk, hogy ez az év száznaiat megacélozta és tehetségének minden irányban merészebb utat jelölt. A kevés számú, distingvált közönség oly szellemi élvezetet talált ugy a művész, mint a közreműködők előadásában, mely kellemes emlék lesz minden egyes megjelentre nézve. A lelkes tapsok nem is maradtak el. Zilahy Gyula monologokat szavalt virtuozitással; Kerekes Ernő gymnasiumi tanár pedig „Gedő vár asszonya“ elszavalásával ragadta lelkes tapsra a közönséget. A két kedves vendég iránti rokonszenven mellett az igazán kiérdemelt tetszésnyilvánítása volt az. Posner Sándor szokott ügyességgel hegedült több nép- és műdarabot, Csák Emil pedig csengő bariton hangjával szép dalt énekezt a szerelemről és hervadásról. A ki a művészestélyen nem volt jelen, sokat veszített. A jeles művész tegnap elutazott és mint hírlik, Szilágy-Csehbent tart közelebb művészestélyt.

* **Számadás.** Az ipartestület f. hó 20-án rendezett táncmulatságán felülfizettek: Barna József 50 kr, Varga István 50 kr, Szentkirályi Lajosné 30 kr, Farmati Györgyné 20 kr, Vischán Elek 50 kr, nt. Nagy László 1 frt 50 kr, Orbán Ferenc 50 kr, Kedves János 50 kr, Lázár Ödön 50 kr, N. N. 10 kr, Lakatos József 10 kr, Farkas István 50 kr, Vince Károly 1 frt, Spitz Ignác 10 kr, N. N. 10 kr, Gelház Dániel 10 kr, Nagy László 10 kr, Csillag János 10 kr, Gencsy Sándor polgármester 50 kr, N. N. 50 kr, Paskuj István 50 kr, Keller Ferenc 20 kr, Madár Ferenc 50 kr, Porjesz Adolf 60 kr, Kriszt Sándor 2 frt, Spigel Dávid 1 frt. Összes bevétel volt 86 frt, kiadás 79 frt 11 kr, maradt tiszta jövedelem 6 frt 89 kr.

* **Tanító választás.** A magyar-baksai ev. ref. leányegyház f. hó 27-én Nagy László esperes ur elnök-

lete alatt töltötte be tanítói állomását Bíró Lajos doboz-megyeri községi tanító személyével. E tanítóválasztás nemcsak felekezeti, hanem nemzetiségi szempontból is fontos; mert az oláhoknak nincs ott iskolájuk és a javadalmat az ev. ref. közpénztárból élvező tanító felekezeti és nemzetiség különbség nélkül tandíjmentesen köteles a növendéket tanítani. Egészen indokoltnak láttuk tehát, hogy az oláhok igen nagy érdekeltséget tanusítottak e választás iránt s tömegesen végig hallgatván az istentiszteletet, megvárták a választás eredményének kihirdetését. Az ujjonnan választott tanító a gyűlés színe előtt letette az esperes kezébe a hivatalos esküt és szeptember 1-ére foglalja el új állomását.

* **Irodájából** kizárt jegyző. Hatalmas legény a diószadi községi főbíró! Azt hitte, hogy ha a törvény már őt tette a képviselői gyűlés elnökének, hát majd elbánni ő a jegyzővel is. A napokban az ifjú és erélyes körjegyző székhelyéről hivatalos npra átmenvén M. Baksába s munkáját nem végezhetvén be késő estig, ott maradt éjszakára is. Ezt az alkalmat használta fel a hatalmas főbíró. Másnap korán reggel elment a községházához bezárta az irodát, zsebre rakta a kulcsot, a magával vitt kis biróval beövekelte az utcáját és leste, hogy mit fog csinálni a haza érkezendő jegyző. Az nap reggel nyolc órákor a jegyző hazaérkezvén, magát kizárva látván és a történetekről értesülvén, bement egyenesen Zilahra a főszolgabíróhoz. A hatalmas főbíró már megelőzte ugyan a körjegyzőt, de azért f. hó 26-án a főszolgabíró a hatalmas diószadi főbíró ellen a fegyelmi keresetet elrendelte és őt hivatalától felfüggesztette. Gondunk lesz rá annak idejében, hogy az eredményről értesítsük lapunk olvasóközönségét. Most még csak annyit, hogy így születnek a találó közmondások. Ezután a hatalmukat túl lépő emberekről azt fogják Szilágyvármegyében mondani: „Hatalmas, mint a diószadi főbíró!“

* **Értesítés.** A zilahi m. kir. állami tanítóképző-deben az 1890—91-ik tanév folyó évi szeptember 4-én délelőtt 11 órákor nyitattik meg. A beiratások és felvételi vizsgák a képeződeben szeptember 1., a gyakorlati iskolában 2-ik napján — reggeli 8-órákor kezdve — fognak megtartatni. A képeződe első osztályába felvétetnek az oly építési növendékek, kik 15-ik életévüket már betöltötték s a magyar nyelvben, számtanban, földrajzban és történelemben legalább annyi jártassággal bírnak, a mennyit a gymnasium, real- vagy polgári iskola négy alsó osztályában tanítanak. A belépni kívánó növendék erről vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles előmutatni, vagy felvételi vizsgálatnak kell magát alávetnie. A felvételre minősíthetők közül jó előkészítettség s hasonló erkölcsi magaviseletet kimutató és szegénységüket utkeletti, szabályszerűen kiállított okmánynyal igazoló növendékek e feltételek fokainak megfelelő állami ösztöndíjban (havi 3—15 frt) részesíttetnek. A felvételért a tek. igazgatótanáchoz intézendő és legkésőbb augusztus hó 25-ig alulírottához benyújtandó folyamodványok és mellékleteik, u. m. keresztleve, orvosi, ujjraolási, iskolai, illetőleg foglalkozási és erkölcsi bizonyítványok, — az iskolai bizonyítvány kivételével — csak szegénységi bizonyítvány alapján lehetnek helyegtelenségek ellenkező esetben a folyamodvány 50 kros, mellékletei pedig egyenkint 15 kros bélélyeggel látandók el. Folyamodványaik eredményéről az illetők augusztus végéig multhatatlanul értesíttetni fognak. Tankönyvekkel, melyek osztályonkint 10—12 frtba kerülnek, az első pár hét alatt köteles lévén magát mindenik növendék ellátni, — a jelzett összeget kiki hozza magával. Bennlakás nincs; szállást pedig csak az igazgató tudtával és beleegyezésével fogadhatnak maguknak a növendékek. Zilahon, 1890. július hó 8-án. Faluvégi Albert, képvis. igazgató.

* **A budapesti állami középipar iskolába** a beiratás szeptember hó első napjától 10-ig tart Ezen intézetbe a 15. életévüket betöltött ifjak közül felvétetnek: a) Azok, a kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatú bizonyítványuk van. b) Azok, a kik a polgári iskola, gymnasium vagy realiskola négy alsó osztályából jó osztályzatú bizonyítványt nyertek. — c) Iparos segédek és mindazok, a kik az a) vagy b) pontban kívánt készültégüket felvételi vizsgálat után bizonyítják. Általában megkivántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett s legalább is azon két havi nyári szünet alatt, a mely után a közép ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen és ezt hatóságilag hitelesített bizonyítványal igazolja. Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti, fémvasipari és faipari szakosztályok tanulóinak jogot ad a szakjuk körébe tartozó s képeztetéshez kötött iparágak üzésére; az építészeti szakosztály tanulói pedig e végbizonyítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kőműves, kőfaragó és az ácsmesterség gyakorlására. — Azon tanulók, kik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe, a itt a három évi tanfolyamot szintén sikeresen végzik el, a katonai szolgálatnál az egyéves önkéntesség kedvezményében részesülnek. A budapesti áll. közép ipariskola igazgatósága.

* **A magyar kereskedő ifjak f. évi aug. 23-án** tartják meg ötödik országos értekezletüket Aradon. Az orsz. értekezlet védnöke Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter, disznökei dr. Falk Miksa, Arad szab. kir. város orsz. gyűlési képviselője, továbbá Szávost Alphons, a bpesti kereskedő ifjak társulatának elnöke és dr. Gaál Jenő, a pécskai kerület orsz. gyűlési képviselője. A társulási szellem fejlesztése, egyéves összehangolás, kellő szakképzettség, betegsegélyezés és a helyeszközlés ügyeinek szervezése és fejlesztése — azok a pontok, a melyeknek megoldása az ötödik országos kongresszus feladata.

Szerkesztői üzenetek.

Pollux, Kraszná Köszönjük a buzgalmat, melyet továbbra is kértünk.
B. J. Kassa. A tárcáért köszönet. Sorát ejtjük.
Sz. K. A. Bin. A közérdek nevében minél gyakrabban!
R. S. Helyben Több elméleti és élettapasztalat — s majd csak azután az újság Így nem érdemli meg a nyomdafestéket.

C S A R N O K.

Menyecske bosszu.

Irta: *Nina.*

(Folytatás)

Gyorsan repült a két szilaj paripa gyönyörű terhével, a két lovász alig ért utánuk. Ily próbavagylást máskor Etus nem is merészelt volna tenni; de most oly jól esett kipirult forró arcának az esti szél hűs árama. Most épen a csárda felé érnek. Etus meglassítja lovát és Pálma is. Egy barna leány ült a csárda küszöbén; az ölében piros kendő feküdt, melyen a doromboló cicát letakarta, szeme a távolba merengett az akácok alól, ki a nyiregházi utra. Önfelédten nézte Pálma a szép fekete fűrtű barna leányt s halkan azt sugta Etelkának: „Nézzé Etus, mily festői kép. Ez az alkonyi pir“... „Igen... az akác az alkonyi pir“ telelte és ismételte Etus elhalóan. Ah, tehát igaz, itt csakugyan van valami, a mit látni lehet. De hát most még csak alkonyatra szól a vasvári torony harangja, hát „éjjel“ mit látni még itt?

Pálma a csárda alatt ismét megveregette kicsi lovagostorával a Villám nyakát és a két paripa ismét szélsébesen neki indult a rónának. Fáraadtan érték haza. Pálma jó éjt köszönt a lépcsőkön és Etelka belépve az elfogadó terembe, rögtön kérdezte a terítő Irmát: „Irmus, tata hon van már?“ „Igen, felelt Irma, ott bent beszélget a gróf ural.“ Etus nem nyitott be Lépes Sándor szobájába, áttöltözködött s csodálkozott önmagában, hogy Emil még nincs itt. A gróf még most hagyta el a tisztartót, még nevetve egyet csipett Irmus arcán és jó éjt kívánt a „kis angyalomnak“, a mint ő rendezesen szólította Etelkát és Irmuskát. „Jó éjt, jó éjt“, sutogta Etus maga elé, de hát milyen lesz a mai jó éj?

A vacsoránál nem evett, nem izlett semmi, nem beszélt, csak oda bámult nedves szemekkel a gyertyák világába. Sándor bácsi még kérdezte, „n i baja gyermekem, hogy oly halgatag? Ugy-e várta Emilt; de hisz tegnap itt volt egész nap, ma dolgo van odahaza: ugy-e fáj, hogy most már miért nincs itt mindig maga mellett?“...

„Az is fáj... igaz, az is fáj... de más is bánt, hanem majd később tudjuk meg, hogy fájni fog e sokáig.“

Lépes Sándor csodálkozva tekintett leányára. Azt hitte, hogy az félrebeszél és odalépett Etuskához, szelíden simogatta a bársonyarcot és biztatta: „No mond szívem, mi fáj, mi bánt?“

Etelka kivette az összegyűrt levél lapot ruhája zsebéből s oda adta atyjának. Lépes szemöldökei összehúzódtak s halkan felelte: „Lehet... lehet... Ilka forró véru, fiatal és szép is... no de ki tudja?“...

„Még ma fogjuk megtudni... ma éjjel édes apám.“ Irma rémülten nézett hol atyja komor arcára, hol pedig Etuska halotthalvány szép vonásaira. A felvetett kérdésre azután Etus rövid ziháló mondatokban felelt. Nemsokára két férfi hagyta el a kastélyt: Lépes Sándor és leánya Etus volt a két éji vándor.

IV.

A mint a csárdához értek, Lépes Etelka rögtön felismerte a kerítésnél Emil háts lovát. Az éjsötétjében is világított az éjfélete paripa fehér lábpatája Ilyen fehér csülkü ló nem volt több a vidéken. A csárda néma volt, de a sövény hátulsó része meg volt világítva; egy fényes sáv mutatta, hogy a kert felől eső ablakok egyike ki van világítva. Nesztelenül kerülték meg a csárdát és Etus volt az első, a ki a sövényen átvette magát. Oda csuszott ahhoz a kivilágított ablakhoz. Fölágaskodott, hogy láthassa, mi történik oda bent. Az ablak nem volt teljesen elfüggönyözve, az a háromszög alaku tér, melyet a nehéz függönyök alkottak, és szabadon hagytak, kielégithette a legmagasabb igényű kíváncsi szemeket is. A nehéz bársonyfüggöny kétesen átszűrte e fényesen butorított szoba ábrándos világát. Észbontó volt a jelenet, mely Etus szeméi elé tárult.

Látta Emilt, látta a cigányleányt, a ki mohó vágygyal ölelte az ő jegyesét, látta mint csókolja égő szenvedéllyel Emilt, mint merülnek a leány gömbölyű kövér vállai a nyugágy duzzadó párnái közé, látta mily remegve szorította Emil a leányt magához, mily hűvvel csókolta vissza a biborpiros ajkat. Ilka szeméi lecsukódtak kéjittasan és mámo-

rosan és Emil ezekre a lecsukott ajkakra és szemekre is csókot hintett; a leány hollófürtös feje megrázkódott a csók gyönyörének élvezete alatt... Etus tovább nem bírta nézni a titkolt szerelem ezen észvesztő játékait, haloványan, mint a megtört liliom elvánszorgott onnan... a kerítésnél csak annyit mondott: „Atyám, ha tudtam volna...” és itt a zokogás elfojtotta hangját. Lépes Sándor nem kérdezte Etelkát, mit látott, értett eleget s ő is, a ki már az ablak felé indult... visszafordult... ott hagyták a csárdát, a kertet s éjjél felé fáradt lassu léptekkel beérkeztek Vasváriba.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Szentimrei István.

KERESKEDELMI AKADÉMIA Debrecenben.

Célja az intézetnek: tudományos és szakszerű kiképzése azon ifjaknak, kik a kereskedés, forgalom, közgazdaság vagy iparvállalatok terén alkalmazást nyerni óhajtanak. A három éves tanfolyamból álló akadémia államségélyben részesül s végzett növendékei az

egyéves önkéntességre vannak jogosítva.

Az akadémia igazgatósága gondoskodik, hogy a tanulók az érettségi vizsga letétele után bel- és külföldi házaknál, biztosító intézeteknél, gyárakban, stb. alkalmazást nyerjenek. Az 1890—91-ik tanév

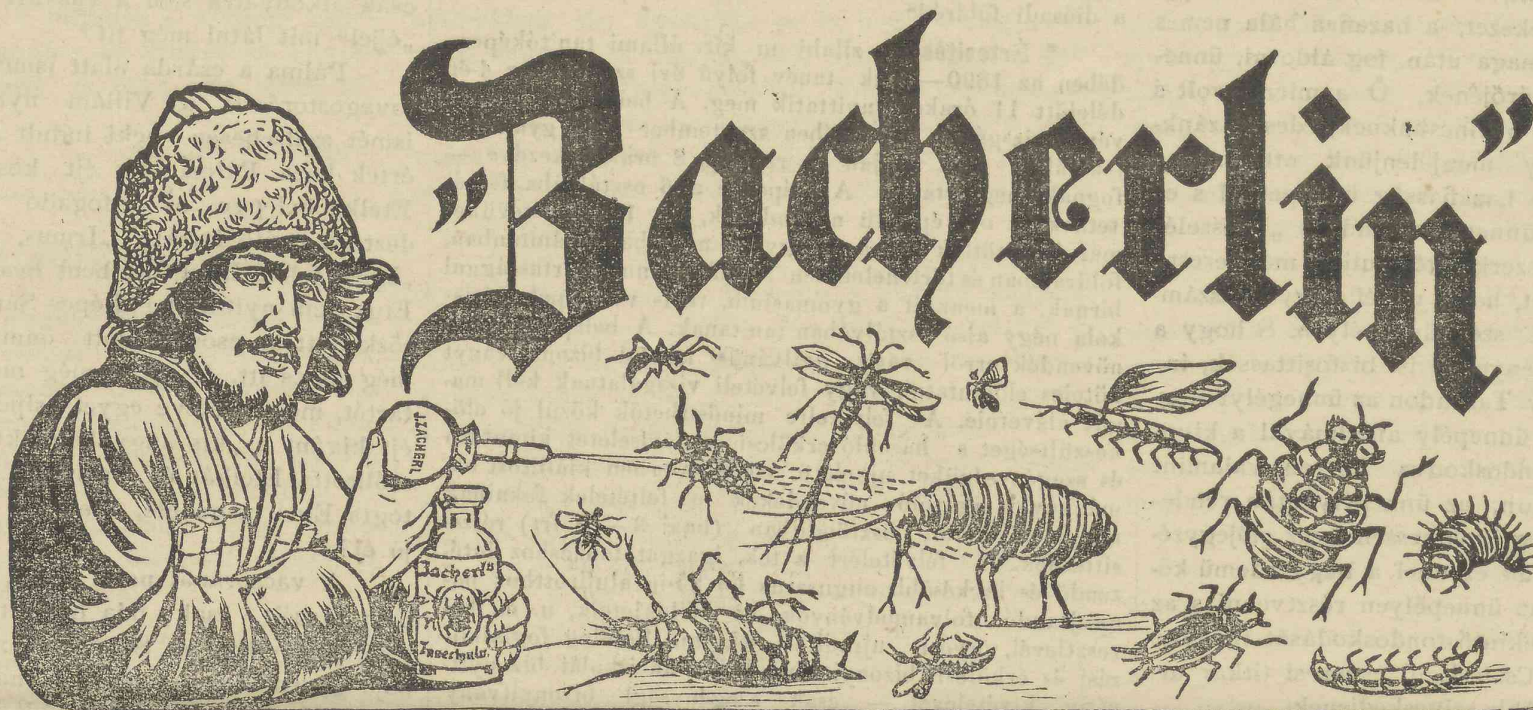
szeptember 1-én nyílik meg.

Értesítőkkel ingyen szolgál

1—3

Az igazgatóság.

A mintegy 20,000 üzletben árusított és az ártalmas rovarok ellen mindenütt legjobb szernek ismert

ismét olcsóbb lett. A valódi palackok J. ZACHERL nevével vannak ellátva s egy palack ára 15 kr, — 30 kr, — 50 kr, — 1 frt. — Kapható: Sz.-Somlyón Ruzska Ignác és Fábry József uraknál. — Sz.-Csehben: Donogán Albert urnál. — Tasnádon: Dulka Elek urnál. — Zilahon: Bikfalvy testvéreknél. — Zsibón: Harmath Márton urnál.

10—12

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy már 10 év óta fennálló üzletemhez a neutitseni, weiskircheni, bécsi és honi kész

fa- és vasbutor raktárt rendeztem be,

illetve erre belföldi és külföldi elsőrendű bútorgyárosoktól képviselőiséget Szilágymegye és vidékére vettem át, midőn erről van szerencsém tudatni, szívesen meghívom a T. vevő közönséget, szükség esetén rendelvényeit nálam megtenni. Butorszövedek garnitúrákhoz legnagyobb választéku minta colectióim vannak rendelkezésre; elvállalok szilárd munkával ellátott butorokra berendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobákhoz, kávéházak, nyaralók, fürdők, stbre.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli raktáramból vehetők át; a fizetések meg egyezések mellett hitelidőre, vagy részlet lefizetés mellett is történhetnek. Készpénzfizetésnél pénztári engedményt nyújtok, mely vétel összegétől függ: vidéki vagy távolabbi városokra a minta colectióit szívesen beküldöm, valamint költségkiszámítással is szolgállok; kívánság esetén megbízottamat a minta-collectió bemutatása végett s költségkiszámítás megtételére szívesen küldöm; megjegyzem, hogy butor behúzó kelméket legdivatosabb Jute, rips, gobelin, selyem, arany szövés, bársony, plüsch és zsenilienbe méter számra is szolgállok és ebből egy nagy minta colectióval rendelkezem.

A butorok kiállítása ugy minőségben, mint művészi kivitelben kifogástalan s azok jóságáért a gyárosaim régi jó hírneve, nagy kiviteli képessége garantíroz s nemcsak versenyképes olcsóbb árak, mint sok nagyvárosi, de a munka művészi kiállítása és tartóssága felülmulja ezeket. Megjegyzem továbbá, hogy ugy olcsóság tekintetében, mint művészi és massiv kiállításra nézve felülmul sok nagyvárosi bútorgyárosok készítményeit, és azon nagy előnye van a tisztelt megrendelőnek, hogy minden egyes darab butorokról személyes meggyőződést szerezhet anélkül, hogy erre előleget is adna. Gyárosaim nem hirdetik magukat, de szükségök sines reá, mert gyárosaim csakis kereskedők által képviseltetik magukat. — Nádbutorokról és székekről, valamint zongora, cimbalom, vas pénzszekrények és varrógépekről külön gyári árak.

Vaspénztárak 50 frttól feljebb, varrógépek 24 frttól feljebb, zongorák 280 frttól feljebb, — nádszékek 2—10 frtig, — garnitúrák 60—700 frtig, — pulitíros siffon darabja 20—150 frtig, — pulitíros ágyak darabja 10—75 frtig, — pulitíros kredenc darabja 20—175 frtig, — pulitíros mosdó asztal darabja 15—75 frtig, — consol tükör márvánnyal, darabja 20—240 frtig, — író asztal darabja 10—120 frtig és még magasabb árak mellett is, ében fából, gyöngyház, elefántesont vagy más értékesebb berakásokkal és művészi faragványokkal. — Szíves megrendelésüket kérve, — ajánlom magamat,

FÁBRY JÓZSEF,
városház- és színházzal szemben Szilágy-Somlyón.

Egy félszázad óta hírneves és elismert teljesen ártalmatlan szépítő gyógyszer, mely fiatal, üde színt kölcsönöz, az arcból minden kiütésektől óvja. — Egyedül valódi dr. Schihovsky-féle **arckenőcs, mosdóvíz, szappan**, gyors és kitűnő hatásának bizonyult be szeplő, májfolt és minden bőrkiütések ellen. Postai rétküldés naponta az ország minden részébe szállítatik. — Egy nagy tégely valódi 75 kr, egy kis tégely 40 kr, egy darab szappan 60 kr. — Raktár FÁBRY JÓZSEF divatáru és illatszerek üzletében Szilágy-Somlyón, városház és színházzal szemben.

11—12